

VERGELIJKENDE RASSENPROEF ZAAIUIEN (*ALLIUM CEPA* / ALLCE) 2024

Proefcode: OL24 UIRS02

In opdracht van: Telersvereniging Ingro
Hilde D'huyvetter
Diksmuidsesteenweg 329b
8800 Roeselare
051/668214
hilde.dhuyvetter@ingro.be

Door: Viaverda vzw
Karreweg 6
9770 Kruisem
+32 9 381 86 86

Onderzoeker: Ellen Dendaauw
Studiedirecteur: Els Pauwels
Directeur: Bruno Gobin

Datum: 24 januari 2025

Studiedirecteur	Directeur

Abstract

De proef werd aangelegd op een proefveld in Anzegem, België in 3 parallellen. De plotoppervlakte was 31.5 m². De uien werden gezaaid op 8 mei 2024 en geoogst op 23 t.e.m. 25 september 2024.

Opbrengst en sortering zijn 2 belangrijke factoren die een grote impact hebben op het eindresultaat van de teelt. Naast de klimatologische omstandigheden heeft ook de rassenkeuze een grote invloed op deze factoren. Gemiddeld haalden we over de proef een veldopbrengst van 63.8 ton/ha en een bruto opbrengst na indroging van net geen 60 ton/ha met gemiddeld 17.7 ton/ha grove uien (> 60 mm). Hyfive en Hysinger (De Groot & Slot) zijn hierbij de koplopers met bruto opbrengsten van respectievelijk 71.5 en 67.1 ton/ha. De eerste haalde geen 19 ton/ha +60 mm uien, maar Hysinger wel bijna 29 ton/ha. Ook Medusa (Takii Seed) en Shakito (Seminis) doen het meer dan behoorlijk met tonnages +60 mm boven resp. 25 en 22 ton/ha. Vervolgens zijn ook Lovito (Seminis), Promotion (Syngenta Seeds) en Hyway (De Groot & Slot) rassen die bovengemiddeld scoren op vlak van opbrengst.

Naast het opbrengstpotentieel zijn ook de houdbaarheid en kwaliteit cruciale factoren. Half januari kunnen verschillen in schilvastheid en hardheid waargenomen worden. Medusa (Hazera) is een duidelijke afland ui die volgens advies best niet langer dan december bewaard worden. Een aantal andere rassen vertonen in januari de eerste signalen van kwaliteitsverlies, met name Lovito (Seminis) en Prediction (Syngenta Seeds) die minstens 20 % kalende uien vertoonden. Deze rassen zijn meer geschikt voor korte bewaring tot kort na nieuwjaar. De andere rassen vertonen in januari allen een gelijkaardige houdbaarheid. Prospero (Hazera) blijkt de hardste ui begin januari, harder dan z'n bekende broertje Dormo (Hazera). Ook Hyroad en Hyway (De Groot & Slot), Shakito (Seminis) en Centro (Hazera) zijn op dat moment duidelijk harder dan het gemiddelde van alle rassen.

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Materiaal en methoden	4
2.1	Rassen	4
2.2	Proefdesign	4
2.3	Draaiboek	5
2.4	Proefveld / infrastructuur	5
2.5	Klimatologische omstandigheden	6
2.6	Beoordelingsmethode	7
2.7	Statistische analyse	7
3	Resultaten en bespreking	8
3.1	Resultaten	8
3.2	Geldigheid van de resultaten	12
3.3	Bespreking	13
4	Besluit	15
5	Vertrouwelijkheid	15
6	Samenwerking	15

1 Inleiding

Deze proef werd aangelegd om een rassenvergelijking te maken van de voornaamste rassen op de Vlaamse markt. We richtten ons zowel op industrie als versmarkt en beoordelen bijgevolg de parameters voor beide afzetmarkten. De kernvragen zijn:

- Welke rassen hebben het hoogste opbrengstpotentieel?
- Welke rassen hebben de meest uniforme sortering?
- Welke rassen zijn geschikt voor korte of lange bewaring?
- Welke rassen blijven het meest kwaliteitsvol op vlak van huidvastheid, hardheid en gezondheid?

2 Materiaal en methoden

2.1 Rassen

Tabel 1: Overzicht rassen

Object	Ras	Zaadhuis	Lotnummer	Zaadbehandeling
1	Medusa	Takii	1000157760001	fludioxonil (Maxim 480FS)
2	Lovito	Seminis	230262303	
3	Prediction	Syngenta Seeds	17261796	fludioxonil (Maxim)
4	Viggo	Hazera	M20392/J	Insure DUO: Boscalid/Pyraclostrobin
5	Shakito	Seminis	240530983	fludioxonil (Maxim 480FS)
6	Centro	Hazera	M19055/N	Insure DUO: Boscalid/Pyraclostrobin
7	Novista	Takii	1000157755001	fludioxonil (Maxim 480FS)
8	Hyroad	De Groot & Slot	1833728	
9	Bruce	Takii	1000157752001	fludioxonil (Maxim 480FS)
10	Promotion	Syngenta Seeds	18846598	fludioxonil (Maxim)
11	Prospero	Hazera	M19722/J	Insure DUO: Boscalid/Pyraclostrobin
12	Revelation	Syngenta Seeds	18839771	fludioxonil (Maxim)
13	Rockito	Seminis	240126626	fludioxonil (Maxim 480FS)
14	Hybelle	De Groot & Slot	1796306	fludioxonil (Prepper 480FS)
15	Storo	Hazera	M20198/J	Insure DUO: Boscalid/Pyraclostrobin
16	Dormo	Hazera	M20511/J	Insure DUO: Boscalid/Pyraclostrobin
17	Hyfive	De Groot & Slot	1841026	
18	Hyway	De Groot & Slot	1829367	
19	Hysinger	De Groot & Slot	1813163	geprimed, fludioxonil (Prepper 480FS)

2.2 Proefdesign

Proefdesign	Split-block proef
Aantal herhalingen	3
Aantal objecten	19
Plotoppervlakte (m ²)	31.5
Lengte plot (m)	14
Breedte plot (m)	2.25

Proefplan

obj	par	obj	par	obj	par	obj	par	obj	par
PROD		PROD		PROD		PROD		PROD	
4	3	8	3	12	3	16	3	PROD	
4	2	8	2	12	2	16	2	PROD	
4	1	8	1	12	1	16	1	PROD	
3	3	7	3	11	3	15	3	19	3
3	2	7	2	11	2	15	2	19	2
3	1	7	1	11	1	15	1	19	1
2	3	6	3	10	3	14	3	18	3
2	2	6	2	10	2	14	2	18	2
2	1	6	1	10	1	14	1	18	1
1	3	5	3	9	3	13	3	17	3
1	2	5	2	9	2	13	2	17	2
1	1	5	1	9	1	13	1	17	1
PROD		PROD		PROD		PROD		PROD	

2.3 Draaiboek

Tabel 2: Draaiboek

Gepland moment van handeling	Datum handeling	Handeling	Opmerkingen/Werkinstructie
w15		Bemesting	Volgens advies
w15-16	8/05/2024	Zaai	3.7 E/ha
4 WAS	3/06/2024	Beoordeling	Opkomst
Bij uien 10cm	24/06/2024	Staalname	Bodem
Bij uien 10cm	24/06/2024	Analyse	N
8 WAS	2/07/2024	Beoordeling	Opkomst
8 WAS	2/07/2024	Beoordeling	Gewas
w31	29/07/2024	Berekening	18 L/m², 's nachts
Begin augustus	31/07/2024	Beoordeling	Gewas
5 WBH	19/08/2024	Beoordeling	Strijken
4 WBH	23/08/2024	Beoordeling	Strijken & afrijping
3 WBH	27/08/2024	Beoordeling	Strijken & afrijping
2 WBH	30/08/2024	Beoordeling	Strijken & afrijping
1 WBH	5/09/2024	Beoordeling	Strijken & afrijping
0-3 DBH	9/09/2024	Beoordeling	Strijken & afrijping
Bij 20% groen loof	23-25/09/2024	Oogst	
0 DAH	25/09/2024	Beoordeling	Veldopbrengst
0-6 WAH	7-8/11/2024	Beoordeling	Maatsortering
6 WA sorteren	25/11/2024	Beoordeling	Houdbaarheid
Half januari 2025	6/01/2025	Beoordeling	Houdbaarheid
Bij houdbaarheid	9/01/2025	Beoordeling	Hardheid

2.4 Proefveld / infrastructuur

GPS coördinaten	50.840186 N ; 3.428843 O
Postcode + gemeente + land	8570 Anzegem België
Locatie proef	Materzeelstraat
Teeltsysteem	Bedden van 2.25m
Aantal rijen per plot	8 dubbele rijen per plot

Tabel 3: Stikstofanalyse

Datum	Diepte (cm)	NO ₃ ⁻ -N (kg/ha)	NH ₄ ⁺ -N (kg/ha)	N-min (kg/ha)
24/06/2024	30	71	<4	74.6
24/06/2024	60	28	6	33.7

Tabel 4: Bemesting

Datum	kg/ha	Meststof	Samenstelling meststof (%)			
			N	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO
8/05/2025	175	kalkammonsalpeter	27			

Tabel 5: Algemene gewasbescherming

Datum	Product	Dosis per hectare	Actieve stof
9/05/2024	Stomp Aqua	1 L	pendimethalin
21/05/2024	Stomp Aqua	0.5 L	pendimethalin
21/05/2024	Starane Forte	0.1 L	fluroxypyr-meptyl
27/05/2024	Stomp Aqua	0.5 L	pendimethalin
27/05/2024	Starane Forte	0.1 L	fluroxypyr-meptyl
27/05/2024	AZ	0.1 L	isoxaben
4/06/2024	Select Prim	1.25 L	clethodim
4/06/2024	Frontier Elite	0.1 L	dimethenamide-p
26/06/2024	Challenge	0.3 L	aclonifen
26/06/2024	Lentagran	0.3 kg	pyridaat
11/07/2024	Challenge	0.5 L	aclonifen
11/07/2024	Stomp Aqua	0.5 L	pendimethalin
11/07/2024	Frontier Elite	0.5 L	dimethenamide-p
13/07/2024	Zorvec Endavia	0.5 L	oxathiapiprolin+benthiavalicarb
13/07/2024	Ultor 150 OD	0.5 L	spirotramat
22/07/2024	Zorvec Endavia	0.5 L	oxathiapiprolin+benthiavalicarb
28/07/2024	Fandango	1.25 L	prothioconazole+fluxastrobin
28/07/2024	Ultor 150 OD	0.5 L	spirotramat
2/08/2024	Fandango	1.25 L	prothioconazole+fluxastrobin
10/08/2024	Fandango	1.25 L	prothioconazole+fluxastrobin
26/08/2024	Prevint	0.7 L	ametocradin + dimethomorf
26/08/2024	Fazor	3.5 kg	maleinehydrazide
4/09/2024	Fluzam	0.4 L	fluazinam

2.5 Klimatologische omstandigheden

Dichtstbijzijnde weerstation KMI Kruisem

Afstand tot het proefveld 13.4 km

2.6 Beoordelingsmethode

Het opkomstpercentage werd beoordeeld door op 3 juni en 2 juli tellingen uit te voeren van het aantal planten per 3 lopende meten, telkens op de middelste 4 zaairijen. Na berekening komen we tot de standdichtheid (het aantal planten per m²) en het opkomstpercentage: procentueel ten opzichte van de zaaidichtheid.

Vanaf 31 juli werd strijksnelheid en afrijping beoordeeld, vanaf 19 augustus met een wekelijks interval of korter. Strijksnelheid werd beoordeeld door visueel het percentage gestreken loof in te schatten. Afrijping werd beoordeeld door visueel het percentage afgerijpt loof in te schatten.

De oogst werd uitgevoerd in 3 herhalingen. Iedere plot werd volledig opgeraapt en gewogen om de opbrengst te bepalen. Hiervan werd één herhaling in bewaring gestoken om te sorteren aan de hand van een trilsorteerder in de sorteringen -40 mm, 40-50mm, 50-60mm, 60-70mm, 70-80mm en +80mm. Later werd op diverse tijdstippen de houdbaarheid gecontroleerd door een visuele controle uit te voeren. Hierbij werden de uien fysiek gescheiden in verschillende categorieën zijnde: Q1 uien, kalende uien, rotte uien, te zachte uien en uien met (uitwendig) schot.

Daarnaast werd in januari ook de hardheid van de uien gemeten door middel van een digitale hardheidsmeter. Deze duwt op de uien en meet de indrukking. De resultaten hiervan worden relatief uitgedrukt in percentage ten opzichte van het gemiddelde van alle op dat moment meegenomen rassen.

2.7 Statistische analyse

Een factoriële variantieanalyse werd uitgevoerd voor [parameter(s)]. Homogeniteit werd bepaald door de Levene-test. Wanneer niet aan de voorwaarden voor het uitvoeren van een ANOVA-test was voldaan, werd een niet-parametrische test uitgevoerd om de verschillen te lokaliseren of werd een transformatie uitgevoerd.

Zo er significante verschillen ($\alpha=0,05$) optraden in de ANOVA-test, werd een post-hoc Tukey-test ($\alpha=0,05$) uitgevoerd om significante verschillen tussen gemiddelden te lokaliseren.

Significante verschillen in scores werden geanalyseerd. Afhankelijk van de resultaten werd [een parametrische of niet-parametrische test] gekozen als de meest geschikte statistische test.

Statistische analyse gebeurde met het programma ARM. De gebruikte codes zijn:

AL = Automatische log transformatie van $X+1$

AA = Automatische arcsinus van de vierkantswortel % transformatie

AS = Automatische vierkantswortel transformatie van $X+0.5$

3 Resultaten en bespreking

3.1 Resultaten

Tabel 6: Opkomstbeoordeling op 03/06/2024 (26 DAS)

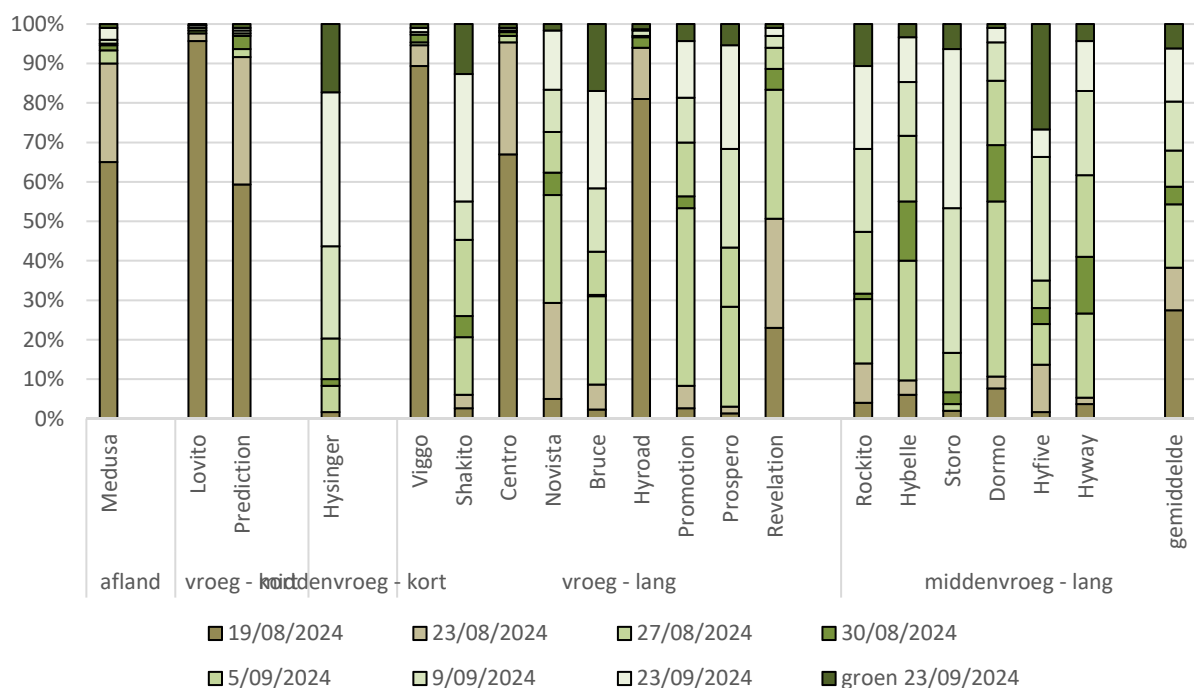
Object	Ras	Gemiddelde standdichtheid # pl x 1000 / ha		Gemiddeld opkomstpercentage %	
1	Medusa	751	a	81.1	a
2	Lovito	696	a-d	75.3	a-d
3	Prediction	674	a-e	72.8	a-e
4	Viggo	638	b-e	69.0	b-e
5	Shakito	634	abc	68.5	abc
6	Centro	717	a-e	77.5	a-e
7	Novista	651	ab	70.4	ab
8	Hyroad	707	b-e	76.4	b-e
9	Bruce	651	a-e	70.4	a-e
10	Promotion	729	ab	78.8	ab
11	Prospero	520	f	56.3	f
12	Revelation	649	a-e	70.2	a-e
13	Rockito	607	ab	65.7	ab
14	Hybelle	575	c-f	62.1	c-f
15	Storo	604	ef	65.3	ef
16	Dormo	735	c-f	79.4	c-f
17	Hyfive	600	def	64.8	def
18	Hyway	655	a-e	70.8	a-e
19	Hysinger	681	a-e	73.7	a-e
gemiddelde		657		71.0	
p-waarde		0.0001		0.0001	

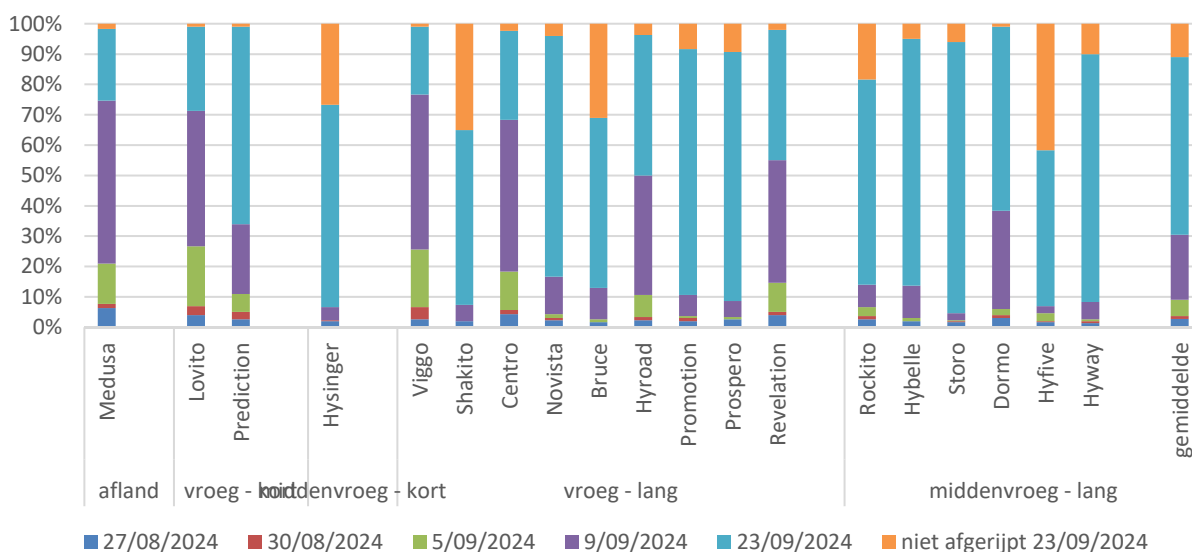
Tabel 7: Opkomstbeoordeling op 02/07/2024 (55 DAS)

Object	Ras	Gemiddelde standdichtheid # pl x 1000 / ha		Gemiddeld opkomstpercentage %	
1	Medusa	704	a	76.1	a
2	Lovito	648	a-d	70.0	a-d
3	Prediction	599	a-d	64.7	a-d
4	Viggo	566	cd	61.2	cd
5	Shakito	532	d	57.6	d
6	Centro	695	ab	75.2	ab
7	Novista	577	a-d	62.4	a-d
8	Hyroad	695	ab	75.2	ab
9	Bruce	581	a-d	62.8	a-d
10	Promotion	677	abc	73.1	abc
11	Prospero	590	a-d	63.7	a-d
12	Revelation	588	a-d	63.5	a-d
13	Rockito	571	bcd	61.7	bcd
14	Hybelle	605	a-d	65.5	a-d
15	Storo	563	cd	60.9	cd
16	Dormo	689	abc	74.5	abc
17	Hyfive	621	a-d	67.2	a-d
18	Hyway	578	a-d	62.5	a-d
19	Hysinger	630	a-d	68.1	a-d

gemiddelde p-waarde	616 0.0001	66.6 0.0001
--------------------------------	-----------------------	------------------------

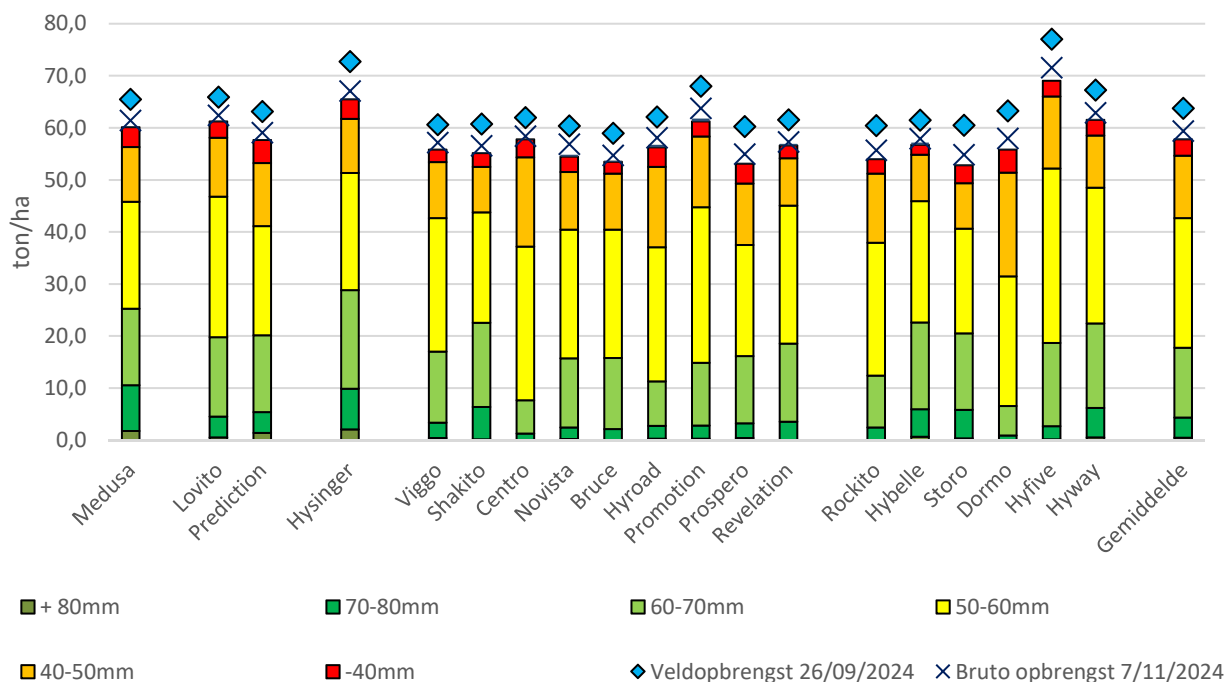
Figuur 1: Strijksnelheid (% gestreken loof) per segment van uien

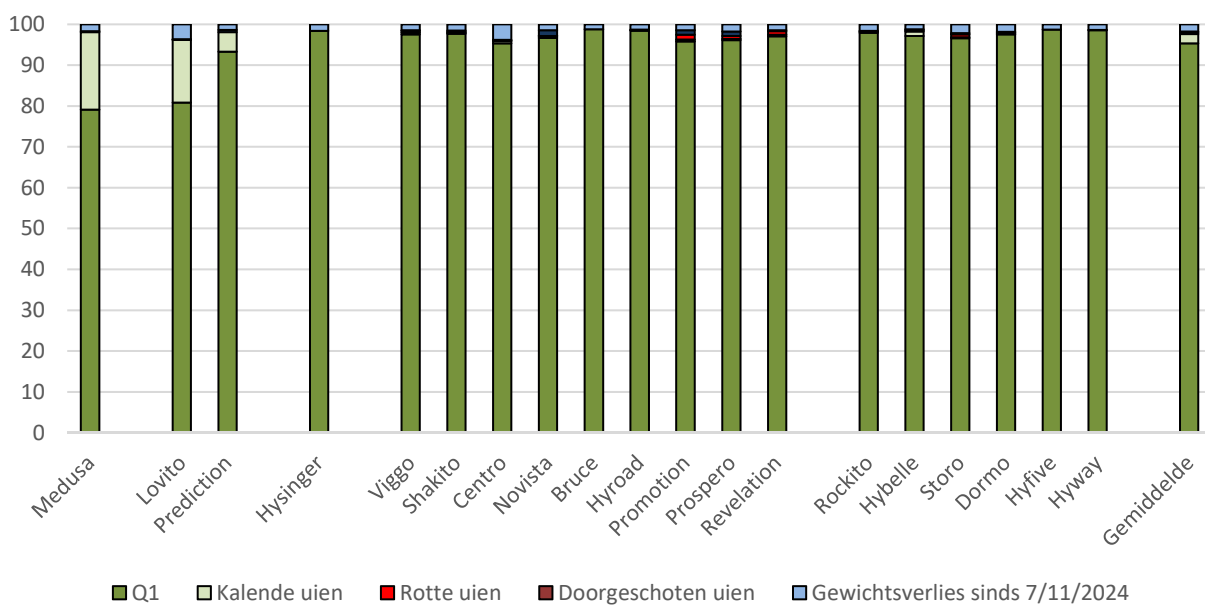
Figuur 2: Snelheid van afrijping (% afrijping blad) per segment van uien

Tabel 8: Bruto veldopbrengst (ton/ha) op 25/09/2024

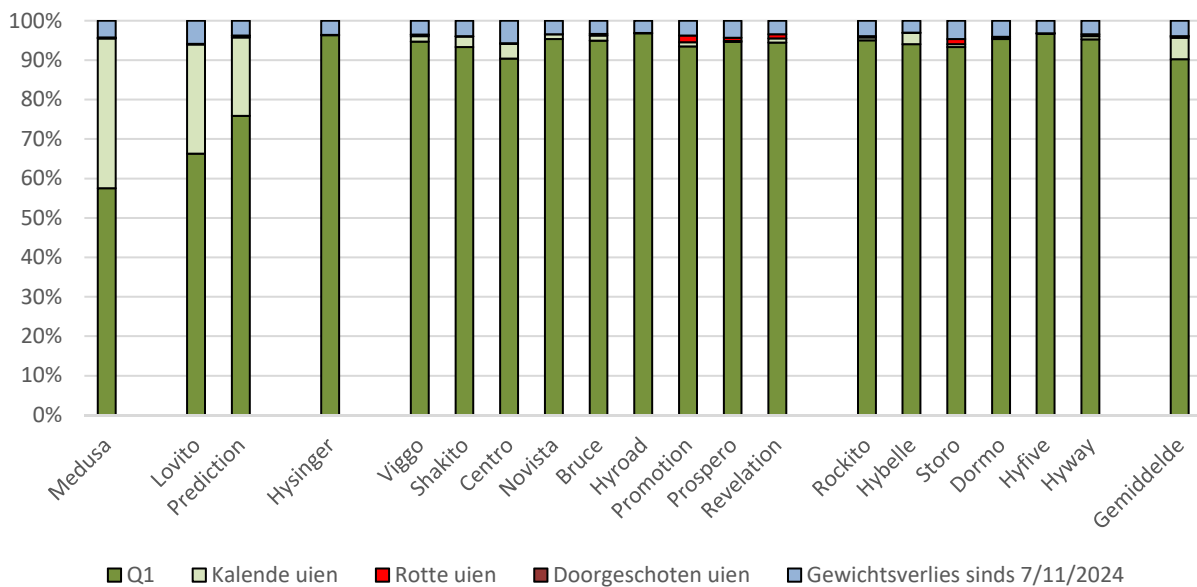
Object	Ras	Veldopbrengst ton/ha
1	Medusa	70.23 ab
2	Lovito	65.78 a-d
3	Prediction	66.64 a-d
4	Viggo	62.75 a-d
5	Shakito	57.02 cd
6	Centro	62.29 a-d
7	Novista	62.93 a-d
8	Hyroad	61.76 a-d
9	Bruce	53.82 d
10	Promotion	64.26 a-d
11	Prospero	62.21 a-d
12	Revelation	63.15 a-d
13	Rockito	57.96 bcd
14	Hybelle	62.18 a-d
15	37-131	63.22 a-d
16	Dormo	64.42 a-d
17	Hyfive	67.58 abc
18	Hyway	66.54 a-d
19	Hysinger	72.7 a
Gemiddelde		63.55
p-waarde		0.0014

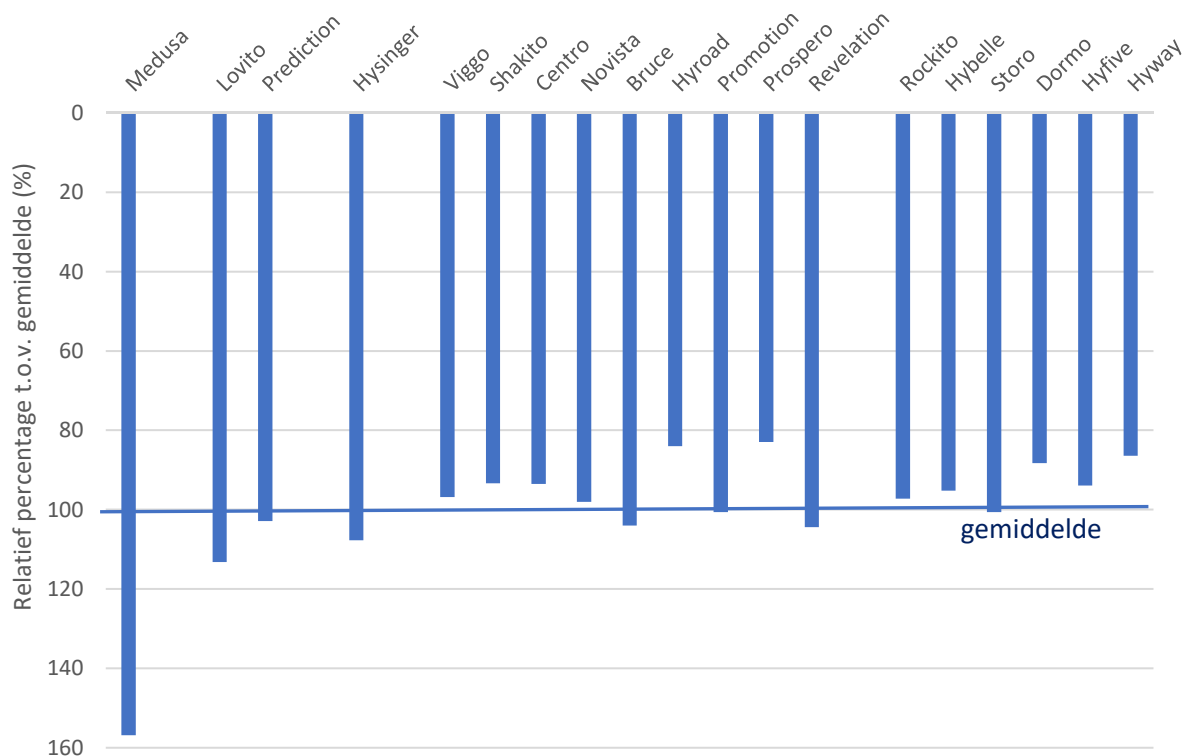
Figuur 3: Bruto veldopbrengst (ton/ha) op 25/09/2024 en maatsortering op 8/11/2024

Figuur 4: Houdbaarheid op 25/11/2025

Figuur 5: Houdbaarheid op 07/01/2025

Figuur 6: Hardheid op 09/01/2025

3.2 Geldigheid van de resultaten

Het onderzoek is uitgevoerd volgens het protocol. De resultaten zijn geldig.

3.3 Bespreking

Door de vochtige omstandigheden in het voorjaar werd de proef pas gezaaid op 8 mei 2024. Dit gebeurde bij een teler op een zandleembodem in een teeltsysteem van 8 dubbele rijen op 2.25 m breedte. Er werd gezaaid aan 3.7 eenheden per hectare. Vanwege de blijvende vochtige omstandigheden, kenden de rassen wel een goede opkomst en een zeer goede jeugdgroei. Dit leidde tot een redelijk uniforme standdichtheid over alle rassen heen, gaande van 53.2 planten per m² tot 70.4 planten per m² 8 weken na zaai. Idealiter willen we 70 à 80 planten per m². Er was een gemiddeld opkomstpercentage van 66.6 % over alle rassen heen.

Vanaf 31 juli werd het percentage gestreken loof beoordeeld per ras om de vroegheid in kaart te brengen (Figuur 1). Op dat moment was er nog niks gestreken. Vanaf 19 augustus ging het snel, op 11 dagen was gemiddeld 60 % van alle rassen gestreken. Lovito, Viggo, Hyroad, Medusa en Prediction bleken de vroegste rassen, met minstens 60 % gestreken loof op 19 augustus. Daarna volgden rassen zoals Novista, Revelation en later ook Rockito, Bruce, Promotion en Hyfive. Ook het percentage afgerijpt loof werd beoordeeld per ras (Figuur 2). Dit gaf hetzelfde beeld weer.

Op 23 september werden de uien gerooid. Dit maakt dat de vroegste uien al heel lang gestreken en afgerijpt waren (sommigen lagen al bijna volledig gestreken op 19 augustus). Het volledige potentieel van deze rassen is dus wel benut, maar sommige vroege rassen zijn echt over hun toppunt heen geoogst. Op 24 en 25 september zijn de uien opgeraapt en gewogen. De uien werden ingedroogd en op 7 november op maat gesorteerd. De veldopbrengst is de opbrengst op het veld, dus net na het oprapen. Deze was gemiddeld 63,8 ton/ha over de volledige proef. De bruto opbrengst is de opbrengst na indroging, inclusief tarra, en was hier gemiddeld net geen 60 ton/ha. Gemiddeld werd 17,7 ton/ha uien geoogst van maatsortering 60 mm of groter.

Op 25 november werd een eerste houdbaarheidsbeoordeling uitgevoerd. Op 7 januari werd zowel een houdbaarheids- als hardheidsbeoordeling uitgevoerd. We bespreken de resultaten van de rassen volgens het segment van de afzet waarvoor ze meest geschikt zijn. Dit zijn de uien die af land worden verkocht, vroege uien voor korte bewaring, late uien voor korte bewaring, vroege uien voor lange bewaring en late uien voor lange bewaring.

Afland uien

Medusa (*Takii Seed*) toont opnieuw zijn opbrengstpotentieel en haalt meer dan 61 ton/ha opbrengst na indroging. De maatsortering is grover dan gemiddeld met meer dan 25 ton/ha +60 mm uien, gecombineerd met de hoogste standdichtheid in deze proef (70.4 planten per m²). Eind november begint het ras, zoals verwacht, al wat kaal te vallen. Begin januari kent het ras 38 % kalende uien en zijn de uien ook niet meer hard. Het is het enige afland ras in deze proef, maar blijft ook één van de referenties binnen dit segment.

Vroege uien voor korte bewaring

Lovito (*Seminis*) haalt als vroeg ras een mooie bruto opbrengst van 62.4 ton/ha en een bovengemiddelde maatsortering, gekoppeld aan een goed opkomstpercentage van 70 %. Het ras begint eind november al wat kaal te vallen. Eind januari is dit aandeel 27 % en zijn de uien ook net iets harder dan de andere rassen. Lovito is typisch een productief ras dat voor Nieuwjaar best uit de schuur gaat.

Prediction (*Syngenta Seeds*) toont eenzelfde bovengemiddelde maatsortering (20 ton/ha +60 mm uien) maar iets minder bruto opbrengst (59.1 ton/ha). Eind november kent het ras 5 % kalende uien, begin januari bijna 20 %. Op dit moment is Prediction wel nog harder dan Lovito.

Latere uien voor korte bewaring

Hysinger (*De Groot & Slot*) behaalt dan weer de hoogste bruto opbrengst met 67.1 ton/ha. Het ras combineert dit ook met een grove sortering: er waren bijna 29 ton/ha +60 mm uien waarvan meer dan 2 ton/ha +80 mm uien. Dit ras is als enige wel gezaaid met geprimed zaad. Dit was niet waar te nemen met een quasi gemiddeld opkomstpercentage van 68.1 %. Hysinger toont zich in de bewaring

tot en met begin januari heel goed, behalve de hardheid die ondergemiddeld is.

Vroege uien voor lange bewaring

Viggo (*Hazera*) presteert in deze omstandigheden heel gemiddeld. Het ras behaalde een bruto opbrengst van 57,2 ton/ha en een gemiddelde sortering. De standdichtheid was aan de lage kant met 56,6 planten per m². Tot en met begin januari vertoont Viggo een goede houdbaarheid. De hardheid is goed, vergeleken met de andere rassen in dit segment.

Shakito (*Seminis*) kende de allerlaagste standdichtheid van alle rassen met 53.2 planten per m². Als gevolg kent het een grove sortering met meer dan 22 ton/ha +60 mm uien, dit op een bruto opbrengst van 56.5 ton/ha. In de bewaring begint Shakito een klein beetje te kalen begin januari, maar toont het ras een goede hardheid.

Centro (*Hazera*) presteert niet zo goed zoals gewoonlijk. Het ras kende een hogere standdichtheid van 69.5 planten per m². Dit kan deels de verklaring zijn van een heel fijne sortering met nog geen 8 ton/ha uien groter dan 60 mm. Centro kent net iets meer gewichtsverlies in de bewaring dan de andere rassen.

Novista (*Takii Seed*) presteert net zoals de Viggo en z'n collega Rijsburgers gemiddeld: het combineert een iets lagere bruto opbrengst van 56.4 ton/ha met een iets fijnere sortering. Novista presteert heel gelijkaardig aan Viggo in de bewaring tot januari.

Bruce (*Takii Seed*) presteert in deze omstandigheden minder goed met de laagste bruto opbrengst van 54.7 ton/ha, maar wel nog meer dan 15 ton/ha +60 mm uien. Ook Bruce bewaart heel goed tot en met januari, maar is zachter dan de andere rassen in dit segment.

Hyroad (*De Groot & Slot*) kent net zoals Centro een hogere standdichtheid dan gemiddeld (69.5 planten per m²) met een fijne sortering van amper 11 ton/ha +60 mm uien. Hyroad is opvallend hard begin januari en toont een perfecte houdbaarheid tot januari.

Promotion (*Syngenta Seeds*) kent een hoge bruto opbrengst aan uien met 63.7 ton/ha. De sortering +60 mm uien van dit ras is lager dan gemiddeld, maar het ras haalt wel bijna 45 ton/ha van 40 mm of groter. Promotion kent altijd een mooie sortering +40 mm. Bij Promotion was er af en toe een rotte ui waar te nemen in januari, maar algemeen scoorde dit ras gemiddeld in de bewaring.

Prospero (*Hazera*) behaalt een lage bruto opbrengst van 55 ton/ha, een gemiddelde sortering en een goede houdbaarheid tot januari. Gecombineerd met de beste hardheid en het feit dat dit ras minder gevoelig is voor valse meeldauw, blijft het een ras om aandacht voor te hebben.

Revelation (*Syngenta Seeds*) haalt net als Promotion bijna 45 ton/ha +40 mm uien, maar kent een gemiddelde bruto opbrengst van 57.3 ton/ha. Het ras is geschikt voor lange bewaring maar is in januari iets zachter dan gemiddeld.

Late uien voor lange bewaring

Rockito (*Seminis*) presteert in 2024 niet zoenderend in de rassenproef. Het ras behaalt amper 55.7 ton/ha bruto en 12.4 ton/ha +60 mm uien. In de lange bewaring is Rockito goed en gemiddeld qua hardheid.

Hybelle (*De Groot & Slot*) toont een grove sortering met 22.6 ton/ha +60 mm uien. Daarnaast scoort dit ras gemiddeld qua opkomst en opbrengst. In de bewaring valt Hybelle te vergelijken met Rockito.

Storo (*Hazera*) is een nieuw ras dat wil wedijveren met z'n grote broer Dormo. In deze proef kon het de bruto opbrengst van Dormo niet evenaren met 54.8 ton/ha. Het kent wel een mooie, grove sortering met meer dan 20 ton/ha +60 mm uien. Het ras lijkt in de bewaring net iets minder te presteren in januari dan Dormo.

Dormo (*Hazera*) kent als typische Rijsburger een gemiddelde bruto opbrengst van 58 ton/ha. De hoge standdichtheid van bijna 69 planten per m² zorgde voor een veel te fijne sortering: amper 6.5 ton/ha van de uien is groter dan 60 mm. We gaan er van uit dat dit ras opnieuw z'n meerwaarde zal tonen in de bewaring. Opvallend genoeg is Dormo niet het hardste ras, maar het blijft natuurlijk een

heel harde ui.

Hyfive (*De Groot & Slot*) kent een heel goede bruto opbrengst van 71.5 ton/ha. Een goed deel daarvan was +60 mm, maar de sortering is toch ondergemiddeld. Het gewichtsverschil tussen de veldopbrengst en de bruto opbrengst was voor dit late ras wel groter dan bijvoorbeeld voor de vroegere rassen, aangezien de latere rassen nog iets groener geoogst zijn. Het is een goed bewaarbaar ras.

Hyway (*De Groot & Slot*) toont zich als voorganger van Hyfive net iets minder productief (62.9 ton/ha bruto opbrengst) maar kent wel een grovere sortering met 22.4 ton/ha +60 mm uien. Ook Hyway is een goed bewaarbaar ras, ook opvallend hard begin januari.

4 Besluit

Opbrengst en sortering zijn 2 belangrijke factoren die een grote impact hebben op het eindresultaat van de teelt. Naast de klimatologische omstandigheden heeft ook de rassenkeuze een grote invloed op deze factoren. Gemiddeld haalden we over de proef een veldopbrengst van 63.8 ton/ha en een bruto opbrengst na indroging van net geen 60 ton/ha met gemiddeld 17.7 ton/ha grove uien (> 60 mm). Hyfive en Hysinger (*De Groot & Slot*) zijn hierbij de koplopers met bruto opbrengsten van respectievelijk 71.5 en 67.1 ton/ha. De eerste haalde geen 19 ton/ha +60 mm uien, maar Hysinger wel bijna 29 ton/ha. Ook Medusa (*Takii Seed*) en Shakito (*Seminis*) doen het meer dan behoorlijk met tonnages +60 mm boven resp. 25 en 22 ton/ha. Vervolgens zijn ook Lovito (*Seminis*), Promotion (*Syngenta Seeds*) en Hyway (*De Groot & Slot*) rassen die bovengemiddeld scoren op vlak van opbrengst.

Naast het opbrengstpotentieel zijn ook de houdbaarheid en kwaliteit cruciale factoren. Half januari kunnen verschillen in schilvastheid en hardheid waargenomen worden. Medusa (*Hazera*) is een duidelijke afland ui die volgens advies best niet langer dan december bewaard worden. Een aantal andere rassen vertonen in januari de eerste signalen van kwaliteitsverlies, met name Lovito (*Seminis*) en Prediction (*Syngenta Seeds*) die minstens 20 % kalende uien vertoonden. Deze rassen zijn meer geschikt voor korte bewaring tot kort na nieuwjaar. De andere rassen vertonen in januari allen een gelijkaardige houdbaarheid. Prospero (*Hazera*) blijkt de hardste ui begin januari, harder dan z'n bekende broertje Dormo (*Hazera*). Ook Hyroad en Hyway (*De Groot & Slot*), Shakito (*Seminis*) en Centro (*Hazera*) zijn op dat moment duidelijk harder dan het gemiddelde van alle rassen.

5 Vertrouwelijkheid

Dit document wordt door het Viaverda vertrouwelijk behandeld. Het Viaverda is niet verantwoordelijk voor foute, niet erkende adviezen ten gevolge van de verspreiding van dit document.

6 Samenwerking

Deze proef kwam tot stand met de financiële steun van telersvereniging Ingro.

